

VELIKA ZMAGA ANGL. DELAVCEV

Uspeh angleških premogarjev so pozdravile z navdušenjem vse unije, ko je odpor konservativne vlade ponehal vspricho pretnje generalne stavke. Vsi angleški delavci bi bili zaštrajkali, če bi se zmanjšalo plače premogarjem. — Ladjedelnice so težko prizadete.

Poroča John L. Balderston.

LONDON, Anglija, 2. avgusta. — "Rdeči petek" in "Največja zmaga, kar ji je kedaj izvojevalo delo", sta bila naslova Daily Heralda, ko je opisoval uravnajo premogarske krize, kateri se je moral v zadnjem trenutku udati konservativni kabinet. Predlog državne podpore je preprečil generalno stavko, ki bi započela največji industrialni boj, kar jih je kedaj videla Anglija. Če pravi Herald: To je največji uspeh, ki ga je izvojevalo svetovno delavsko gibanje v svoji zgodovini, — ne pretirava.

To, kar se je zgodilo v petek zjutraj, je socialni dogodek prvega reda in brez vsake primere v zgodovini.

Ministrski predsednik Baldwin si je več dni prizadeval spraviti premogarje in lastnike rogov skupaj ter je v sredo definitivno objavil, "da je vladna podpora izključena". V četrtek zvečer pa je generalni svet Trades Union kongresa avtoriziral proglastitev splošne stavke, če bi bila potrebna, da se podpre zahteve premogarjev.

Prvikrat v zgodovini je postalo očividno, da so vsi delavci, — desno in levo krilo, premogarji, železničarji, transportni delavci, strojniki, policija in mogoče celo del armade, — pripravljeni boriti se do zadnjega proti odpravi minimalne plače premogarjev.

Vse organizirano delo je čutilo ta izziv, ki bi imel, če bi se mu ne postavili delavci na robu, za posledico splošen napad na mezde in delavne pogoje. Vlada pa ni do zadnjega trenutka vrjela, da so delavci pripravljeni boriti se, čeprav bi pomenjal ta boj stradanje in zmedo, kot bi moral pomenjati v vsakem slučaju.

Tekom prvih ur usodepolnega večera so bili pričani, da pomenjajo pogajanja najbolj pomembni notranji preobrat v moderni zgodovini Anglije. Nato pa je bil kabinetni sestanek, in ministrski predsednik Baldwin je naenkrat izpremenil svoje stališče.

Na temelju pogojev začasne uravnave, katero je objavila vlada, bo plačevala slednja razliko med sedanji mezdami premogarjev in onimi, o katerih izjavljajo delodajalci, da bi jih lahko plačevali. Ta podpora bo trajala do maja meseca prihodnjega leta ter bo jamčila lastnikom premogovnikov dobiček.

Ko je bilo to pojasnjeno, so lastniki seveda umaknili svoj predlog, da se skriči mezde in voditelji delavcev so razveljavili povelja, da se v petek ob polnoči prekine z delom v rovi. Pričakovati je, da bodo 508 rogov, katere so lastniki zaprli ker so delali izgubo, zopet odprli na temelju vladne podpore, katero bo dobivala industrija.

Vseposod je čutiti olajšanje, ker se je odvrglo veliko pretečo nevarnost. V konservativnih, parlamentarnih in podjetniških krogih pa je veliko nezadovoljstvo nad tem, kar je bil ministrski predsednik Baldwin prisiljen storiti. Inženirske in ladjedelniške industrije so baje še hujše prizadete kot pa lastniki premogovnikov. Vsled tega bodo tudi te industrije zahtevale državno pomoč na isti podlagi kot se jo je nudilo premogovni in če je ne bo, se bodo pojavile stavke in izprtja, vsled katerih bosta trpeli obe prizadeti stranki.

Organizirano delo je seveda neizmerno vzradoščeno, misleč, da je vladna podpora prvi korak k nacionalizaciji. Od tega pa do vladnega lastništva ni posebno velik korak, — tako vsaj izjavljajo voditelji dela.

Splošna amnestija zločincev v Italiji.

Vsled kraljeve amnestije je bilo oproščenih 10,000 ljudi. — Oproščeni so bili skoro vsi politični zločinci. — Izvzeti so le morilci. — Tretji tozadevni ukrep fašistovskega režima.

RIM, Italija, 2. avgusta. — Uveljavljen je bil amnestijski dekret v velikem obsegu, s katerim so oprostiti vse politične zločince, z izjemo morilcev, ter spustili iz zaporov jetnike vsake vrste. To dejanje kraljeve milosti je bilo uveljavljeno ob priliki proslave pet in dvajset letnice vlade kralja Viktorja Emanuela. Ceni se, da bo prizadetih od amnestijskega odloka deset do dvajset tisoč ljudi.

Na temelju dekreta bodo oproščeni oni, ki so izvršili politične zločine, z izjemo takih slučajev, ko je bil motiv izključno oseben in če je bil izvršen umor, čeprav ne namenoma. Vsled tega so izključeni oni, ki so bili zapleteni v zaroto proti poslanec Matteotti. Ta dekret je tudi oprostil zločince številnih manjših kategorij. Oproščeni bodo tudi moški in ženske, ki so bile obsojene ne manj kot eno leto.

Justični minister je trdil, da se mu zdi primerno vključiti v amnestijo vse krsitve, prestopke, ki niso resni. Tako dejanje milosti bi vrnilo veliko število ljudi dnevnemu delu, brez vsake posebne nevarnosti za socialni red in na korist narodni ekonomiji.

Sedanji amnestijski odlok je tretji tekoni fašistovskega režima, kajti prvi je bil izdan takoj po pohodu v Rim in drugi oktobra meseca leta 1923.

Prvi je določal pomilostitve vseh političnih zločincev, z izjemo takih, ki so se pregrešili proti "narodnemu čustvovanju". Vsled tega se ni tical socializmov in komunistov. Sedanji pa ne vsebuje nikakih takih omejitev.

Fašistovski časopisje je navdušeno nad tem odlokom ter ga opisuje kot zaključni korak proti socialnemu pomirjenju ter pričetek nove politične dobe. Na drugi strani pa upa opozicijsko časopisje, da bo ta odredba zadnja te vrste, kajti ti listi so mnenja, da pomilostitve pospešujejo, ne pa preprečujejo politične in družabne nepostavnosti.

Preprečeno linčanje suhaškega agenta.

Prohibicijskega agenta bi skoro ličala ljudska množica v Havre de Grace, ker je ustrelil nekega butlegarja.

HAVRE DE GRACE, 2. avgusta. — John Buongo, star 25 let ter veteran svetovne vojne, je postal večeraj popoldne žrtev Josepha Ferbershawa, prohibicijskega agenta, ko se je skušal izogniti aretaciji. Streljanje se je završilo na John St., v navzočnosti velike ljudske množice, ki je takoj naskočila suhaškega agenta ter ga hotela linčati. Rešil ga je pomožni šerif Bowman.

Skozi neposredno po smrti Buonga je proglasila coronerjeva porota, "da je Ferbershaw ustrelil Buonga brez vzroka". Buongo je bil član šestega artilerijskega polka. Zapustil je ženo in dve leti staro otroke.

PRETNJA PREDSEDNIKA U. M. W.

John Lewis, predsednik United Mine Workers of America, je zapretil, da bodo premogarji zapustili konferenco. — Zahteval je, naj se načelniki delodajalcev udeležijo konference, a ti so odločno odklonili. — Boje se izbruha stavke, če ne bo vlada posegla vmes.

Poroča John J. Leary.

ATLANTIC CITY, N. J., 1. avgusta. — Mezdna pogajanja so dospela včeraj do kritične točke, ko je stavil John L. Lewis zahtevo, naj se Samuel Warriner in John Richards udeležita konference v torek ter zavrneta svojo politiko glede koncesij. Warriner je odločno rekel: — Ne.

S tem je tudi otvorjena možnost oficijelne intervencije, da se prepreči izbruh stavke v antracitnih poljih dne 1. septembra.

Zahteva predsednika Lewisa je bila vsebovana v pismu, naslovljenem na Warrinerja. Pismo imenuje pogajanja "slepomišenje", ki popolnoma oprivčuje izraz "shadow boxing".

Zahteva Lewisa je bila dvojna in sicer da se Warriner in Richards udeležita sej kot načelnika industrije, mesto mož, katere sta imenovala. Druga točka pa je obstajala v pretnji, da bodo premogarji odšli s konference, če bodo major Inglis in njegovi tovariši vztrajali na dosedanjem stališču.

— Odredil sem, — je pisal Lewis, — da bom osebno prisostvoval konferenci, ki se bo sestala v torek ter bi me veselilo, če bi se vi in Mr. Richards tudi udeležila te konference. Navzočnost vaju dveh bi pospešila ugotovljenje definitivnega stališča delodajalcev. Če bi se nato izkazalo, da so manjši izvrševalni uradniki pravilno ugotovili stališče antracitnih delodajalcev, bi bilo zastopnikom premogarjev tam hitrejšo mogoče napraviti konec tej burki.

— Seveda bom odgovoril na pismo Mr. Lewisa, — je rekel Warriner, — a komitej, ki zastopa delodajalce je opolnomočen pogajati se glede novega dogovora.

Stališče naših zastopnikov na konferenci z zastopniki premogarjev, je stališče cele industrije.

— Mr. Lewis bi povsem primerno ugovarjal proti vsakemu poskusu z naše strani, da ukažemo, kdo naj zastopa premogarje. Priznati mora vsled tega tudi pravico delodajalcev, da si izberejo svoje lastne zastopnike.

Ugotovilo Warrinerja je izpolnil major Inglis, ki je izjavil:

— Obžalujem in moji tovariši pri komiteju obžalujejo, da je povratek Mr. Lewisa v Atlantic City značil poskus, da se naprti delodajalcem vso odgovornost za eventualno prekinjenje pogajanj, na temelju, da nima naš komitej polnomoči. Komitej je bil pravilno izvoljen od antracitne industrije ter ima vse potrebne polnomoči.

Pismu Lewisa je sledilo kratko ugotovilo, "da ni bilo na konferenci niti najmanjšega napredka". Krivdo je naprtil delodajalcem, o katerih je rekel, da zanikuje vse, da ne privolijo v ničesar in da ponavljajo stare fraze glede skrčenja plač.

Ferbershaw je prišel v Havre de Grace pretekli četrtek zvečer, se sestal, z Buongo ter mu naročil naj preskrbi nekaj žganja. Do govora sta se in večeraj popoldne prinesel Buongo žganje v Hartford hotel.

Ko je plačal žganje, je Ferbershaw aretirai Buonga. Slednji pa prosil za dovoljenje, da telefonira ženi predno ga odvedejo v Washington. Zapustil je agenta ter šel v hotel.

Naenkrat je Buongo planil skozi stranska vrata ter pričel bežati po John St.

Costa je bila polna ljudi, ko sta pričela dva prohibicijskega agenta z zasledovanjem. Po lovu, ki je trajal dva bloka, sta oba agenta potegnili pištoli. Ferbershaw je prvi ustrelil.

Porota je dognala, da je bilo odanih pet strelcev. En strel je se sestal, z Buongo na tla in nadaljni, ki so ga ubili, so bili oddani, ko je že ležal na tleh. Streljanje je strašno razburilo ljudsko množico, ki je takoj navalila na oba agenta ter bi ju gotovo linčala, če bi ne posredoval pomožni šerif Bowman, ki je oba aretirai ter odvedel v Belair, kjer sta bila pridržana v ječi brez jamščine.

Ferbershaw je trdil, da je meril v noge bežečega moža in da so kroglice najbrž udarile ob tla ter nato zadele moža višje kot je on nameraval.

"GLAS NARODA", THE BEST
JUGOSLAV ADVERTISING
MEDIUM

Izgon Nemcev iz poljske republike.

Iznani Nemci vro preko poljske meje v Nemčijo. — Cele karavane se pomikajo v notranjost dežele, kot v časih preseljevanja narodov. — Berlin namerava nuditi pomoč.

SCHNEIDEMUEHL, Nemčija, 2. avgusta. — Ves dan in pozno v noč so se pomikali vozovi in vlaki preko poljske meje v to mesto. Vozovi in vlaki so privlačili nemške begunce iz prejšnjih nemških krajev Poljske, iz katerih so bili ignani, ker so glasovali za Nemčijo tekom splošnega ljudskega glasovanja v Gornji Šleziji leta 1921.

Številni begunci v tukajšnjem koncentracijskem taborišču se menjava tako hitro, da je nemogoče dobiti zanesljive številke. Nekateri so stali le malo časa ter vzeli v najem ozemlja, katero nameravajo obdelovati, brez prijateljev in sorodnikov, pa čakajo vsi obupani, da se bo kaj zgodilo v njih prid.

Tekom zadnjega tedna je dospelo semkaj povprečno po 600 beguncem na dan.

Prejšnje zrakoplovne naprave Albatros so bile izpremenjene v šotorišča, a v teh prevladujejo najbolj primitivne razmere. Po dve ali tri družine so nastanjene v enem prostoru, ločene le s pomožjo zavese ter spe na tleh, na kupih slame.

Najbolj resni problem begunskega taborišča predstavljajo majhni otroci, kojih kričanje in jokanje ne dovoli nikomur pravega nočnega počitka. Vladni poskusi, da se ustanovi posebne oddelke za otroke, so se izjalovili, ker se matere nočejo ločiti od svojih deč.

BERLIN, Nemčija, 2. avgusta. Nemška vlada ne bo izgnala Poljakov, živčih v Nemčiji, razven če bi Poljska s silo izgnala Nemce, ki so se ostali na Poljskem. Če bo Poljska to storila, bo Nemčija takoj uveljavila represalije.

Nekako štiri do pet tisoč Poljakov, ki so glasovali pri ljudskem glasovanju proti Nemčiji, je že zapustilo Nemčijo in vsled tega jih je ostalo le še malo, ki bi bili prizadeti, če bi storila vlada ta korak. Vsi ti Poljaki se ne nahajajo v nemškem delu Gornje Šlezije, ker so se preselili v druge dele Nemčije. Kljub temu pa bodo izgnani, če bo Poljska nadaljevala s svojim programom nasilnega izгона Nemcev iz poljske Gornje Šlezije.

Sin je izsledil očetovega morilca.

Sin je zmagal v dolgem lovu na morilca svojega očeta. — Celih 26 let je iskal ter sedaj našel osumljenega. — Stari Bill Jones bo moral pred sodišče.

ATLANTA, Ga., 2. avgusta. — C. P. Hannah je povedal danes, kako je pred šest in dvajsetimi leti, ko je bil še majhen deček, prisegel, da ne bo počival in miroval, dokler ne bo izročil pravice morilca svojega očeta. V pričetku tega meseca pa bo dovršil svoja prizadevanja, ko se bo moral v Dalton, Ga., zagovarjati radi umora Bill Jones, star in izmozgan mož, ki je obtožen, da je leta 1899 umoril R. H. Hannah.

Nemorno iskanje je privedlo njegovega sina v različne dele Združenih držav. Zopet in zopet je dobil poročila, da so vjeli morilca njegovega očeta.

Pred več tedni je dobil iz Gainesville, Texas, brzojavko z obvestilom, da so vjeli tam moža, ki odgovarja popisu Jonesa.

Mladi Hannah je odpotoval v Texas, nekoliko skeptičen, kajti napravil je že na stotine takih potovanj v vseh dele Združenih držav na temelju sličnih informacij. Vedno pa se je moral vrniti razočaran. Mož v Texasu pa je odgovarjal opisu. Hannah je rekel, da je prepričan, da je ta mož ubil njegovega očeta in izposloval je njegovo ekstradiicijo v Georgijo, kjer se bo moral zagovarjati.

Bill Jones je prišel k staremu Hannahu nekega dne leta 1899 ter ga brez besede ustrelil z lovsko puško. Več očitvecev zločina je bilo, a večina teh je že mrtva. Jones je pobegnil takoj po umoru ter se ni ničesar slišalo njem, dokler ni dospela brzojavka iz Texasa.

— Moj oče je bil brutalno umorjen. Ničesar drugega nisem mogel storiti kot posvetiti svoje življenje izsleditvi moža, ki ga je umoril. Ne mogel bi dobiti nobenega počitka, nobene sreče, dokler ne privedem nazaj v Dalton človeka, ki je brez vsake provokacije ustrelil mojega očeta, — je izjavil mladi Hannah.

Jones molči ter noče razpravljati o slučaju.

vala s svojim programom nasilnega izгона Nemcev iz poljske Gornje Šlezije.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$19.40 2000 Din. — \$38.60 5000 Din. — \$96.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.50 500 lir \$20.25

300 lir \$12.45 1000 lir \$39.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

Kapitan Marryat:

JOSEPH RUSHBROOK

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

8

(Nadaljevanje.)

— Tukaj ga imaš, ena, dve, tri, štiri in petkrat štiri je dvajset. Kot obresti pa sprejmi mojo srčno hvalo. Kje si bil, kaj si počel, kaj počneš in kaj nameravaš storiti? Mislim, da je to zelo obsežno, a kratko vprašanje.

— Nahajam se že en mesec v Londonu. Ničesar ne počnem in tudi ne vem, kaj bom storil. To je korenit odgovor.

— Glede mene boš vse izvedel, ne da bi me izpraševal. V Londonu se mudim že dve leti in eno sem preživel z nabiranjem prstov, drugo pa v svetem zakonskem stanu.

— Torej si poročen? Ali ti smem čestitati?

— Mislim, da lahko to storiš. Družinska sreča pomenja dosti. Pretežni del svojega življenja nisem vedel, kje bom kosil in večerjal ter mislim, da sem dobro izbral.

— Ali smem vprašati, kdo je bila ona srečna, kateri je lepi major podaril svoje ree?

— Hočeš izvedeti, kdo da je? Potem moraš poslušati vse moje doživljaje iz tistega časa, ko sva se ločila, ker predstavljajo temelj mojega življenja.

— Na razpolago sem. Prični torej.

— Povej mi, O'Donahue, kje sva se zadnjikrat videla?

— Če se prav spominjam, je bilo takrat, ko smo se izkrcali v ... Takrat se je glasilo, da si padel.

— Res, a to ni bilo resnično. Debeli seržant Murphy je bil dotični. Strašen človek, ta seržant, — ki se je dal namenoma ustrčiti, ker ni mogel preko svoje podčastniške sarže. Boril se je kot vrag. Kot več, sem dobil kroglico v nogo in ker nisem mogel več stati, sem sedel na truplo seržanta ter si obvezal rano. Pri tem sem se spomnil, da ima Murphy mogoče kaj denarja pri sebi in da bi bilo boljše, če ga vzamem jaz kot pa kak umazan Francoz.

Segel sem vsled tega v njegov žep ter si izposodil njegovo denarnico, ki je bila prav tako lepo rejena kot on sam. Ker ste vsi pobegnili ter me pustili samega, sem potrpežljivo čakal, da bo prišel kak Francoz ter me odvedel v bolnico. Ni bilo treba dolgo čakati. Eden teh vragov me je hotel prebosti z bajonetom, a ker sem imel petelina na pištoli napetega, se je zadovoljil s tem, da me je odvedel v jetništvo.

— Odvedli so me v mesto, a ne v bolnico in tudi ne v ječo, temveč v hišo neke stare dame odličnega rodu in velikega premoženja. Nato je prišel padar ter mi spoštljivo sporočil, da mi bo moral odrezati nogo. Jaz pa sem mu prav tako spoštljivo odvrnil, naj gre k vragu.

Prišla je tudi stara dama in ko je videla, kakšno lepo nogo hočejo odrezati, se je zavzela zame ter poklicala drugega zdravnika, ki je obljubil, da me bo izlečil v enem mesecu. No, stara dama se je zaljubila v mene in prav ni bila posebno mikavna za mladega človeka kot sem jaz, je imela vendar druge čare, katerim se nisem mogel ustavljati. Sklenil sem vsled tega vzeti jo za ženo in še predno sem vsta, je bila stvar dogovorjena. En teden pozneje naj bi se vršila poroka. Njeni srodniki pa so izvedeli za to, kajti stanka ni znala v svoji sreči molčati, in nekoga lepega dne je prišel oddelek vojakov s korporalom na čelu, ki mi je sporočil, da sem popolnoma okreval in da moram vsled tega v ječo. To mi seveda ni ugajalo ter je bilo proti vsem pravilom. Kot častnik sem imel pravico zahtevati prostost proti častni besedi in to sem sporočil komandantu. Ta me je poklical k sebi ter mi dal na razpolago, da se odpovem stari nevesti in dobim prostost ali pa odidem v ječo. Dal mi je eno uro časa, da premislim celo stvar ter me zapustil. Prišel sam razmišljati in nato je prišel k meni neki njen srodnik ter mi stavil naslednji predlog: oproščen bom brezpopojno ter odveden v Gibraltar. Poleg tega bi dobil lepo svoto denarja, a moral obljubiti, da se odpovem svoji nevesti. Ta predlog mi je ugajal. Vzel sem denar, se poslovil ter se vkrcal na majhno ladjo, ki je bila namenjena v Gibraltar. Vidiš, O'Donahue, stvar ni tako slabo izpadla, ker sem izgubil le staro žensko, a dobil za to prostost.

— Priznati moram, da si se častno umaknil iz cele afe.

— In tudi z denarjem, kar je prav tako dobro. Kakorhitro sem bil zopet na angleških tleh ter dokazal svojo identiteto, sem zopet dobil svoj prejšnji čin in izplačali so mi celo plačo. Z denarnico seržanta Murphyja, francosko podporo ter zaostalo plačo, sem bil zopet na konju. Sklenil sem vsled tega previdno postopati ter spraviti seno v skedenj dokler je bilo vreme ugodno, a kljub temu bi bil skoraj padel v past, katero mi je nastavila pretkana vdova. Še dva dni in tisti bi bil v pasti.

— Kaj, v tvoji starosti, McShane?

— Nič ne da. Bila je prebrisana. Stara je bila kakih trideset let. Seznanil sem se z njo na neki veselici in spremljal sem jo domov. Prosil sem jo, če smem še večkrat priti in ona je to milostno dovolila. Govorila je o svojem pokojnem možu ter rekla, da sem mu do pičice podoben. Pri njej je izgledalo vse udobno. Posejal sem jo ter pričel upravljati njene denarne zadeve. Kdo bi domneval, da tisti za vsem tem vrag! Vsaki teden sem šel v banko po pet in dvajset funtov, a pozneje sem izvedel, da je vložila vsakih štirinajst dni po petdeset funtov, in da ni imela več kot tih petdeset funtov. Vse sva se dogovorila ter prenehala govoriti o pokojnem. Njuna večera, le dva dni pred določeno poroko, sem našel hišna vrata odprta ter čul svojo nevesto, ki se je prepirala s hišnico. Počakal sem vsled tega. Hišnica je hotela najemuino ter tudi celo svojo srebrenino, — a moja nevesta jo je prosila, da za kratek rok, ker se hoče poročiti. Hišnica je prišla na to pa stopnjah navzdol, — rdeča kot puran. Prosil sem jo za kratek pogovor, ji stavljal par vprašanj, ter našel, da je bila moja bodoča vdova, ki je živela od nekako osemdeset funtov pokojnine na leto ter imela šest otrok, katere je poslala drugam, dokler bi koga ne vjela. Rekel sem si takoj, da ne bo dotični major McShane in od takrat naprej je nisem več videl.

— Pri svetem Patriku, srečno si ušel!

— Da, res, — tej peklenski pečenki s šestimi otroki ter osemdesetimi funti na leto. Takega preležanega blaga nisem več maral ter iskal po mestu kako mlado, nedolžno bitje. Konečno sem ga našel v edini hčerki nekega slaščičarnarja v Minnors, sedemnajstletni stvarici, ki je zlo majhna za svojo starost. Pregovoril sem jo, da naj zbeži z menoj. Naročil sem poštni voz in deklica je prišla s svojo cunjico. Že smo hoteli odpeljati se, ko je izjavila, da je nekaj pozabila. Nestrpno sem čakal in ko se je vrnila, je držala v rokah, kaj miliš, — svoj punčko. Potisnil sem njo in punčko iz voza ter ji rekel, naj se vrne k očetu.

— Malo sročiti si imel dragi McShane.

— Ne vem, mogoče bi slabo izpadlo. Konečno pa sem se vendar

NOVE VRSTE AVTOMOBIL

Slika nam kaže nove vrste avtomobil, ki je last Edwarda H. R. Greena. To je eden največjih električnih avtomobilov za osebni promet. Vozi lahko z naglico 20 milj na uro. V njem je prostora za pet oseb.

poročil neko gostilničarko ter sam prepričan, da ne bom nikdar več v svojem življenju lačen. Tobe bom potaval v seznam prostih gostov, če se ti ne zdi prenizko jesti v navadni gostilni. Mislim, da sem prav modro postopal, kajti ženo mi ni treba predstaviti na dvoru ter imam udoben dom.

— Po mojem mnenju si res pametno postopal, McShane. Imaš ženo, ki služi denar, mendo da ga zapravlja.

(Dalje prihodnj.)

H. V. Gerbic.

Gavro Medžed.

Na primitivni leseni verandi, ki se je dvigala nad deročimi valovi Vrbasa poleg Gjukine kavarne, smo sedeli vročega poletnega popoldne meseca avgusta. Prijetno nam je delala hladna sapica, ki je od vode semkaj pihljala, in govorica se je živahno plela. Hrastal sem mrzlo janjino ter jo zalival s črno kavo.

— No, Gjuka, — se obrnem h kafedžiji, ki mi je prinašala svežo džezvo, — pa postavi se pred gospoda tule svežo merico rakije, — ne bodo se menda branili.

Možaki so se nasmehljali ter mi nazdravili. Zadovoljno sem vzdihnil ter se naslonil ob zid: — Vidi-te, prijatelji, takole uživam.

— Hoho, brate, takole uživaš? Ali je to uživacija? — se oglasi zgubani Ibro.

— In zakaj bi ne bila? Ali mi ni dobro in prijetno — pravim.

— Ej, brate, uživacija je vse kaj drugega. Jaz sem užival, ko sem bil še mlad, — se zahohota Ibro ter melanholično dostavi: — a tojke že dolgo, dolgo, — še pred okupacijo. Hehehe, efendija, jaz sem znal uživati! Jaz pa — jaz! In stari Suljo, rahmet (mir) njegovi duši, tudi. Mi smo bili gorki tiči, takih ni bilo v vsem pašaluku. Hihihhi!

— No pa povej že enkrat, stara sova, kaj ste vendar počeli! Kdo bo poslušal samo tvoj večni hoho, hehe, hihhi, — zagodrnja Mate in sreba rakijo.

— Kar tiho, Mate! Ti si bil vedno kmet, kmet pod begom. Kaj veš ti za sladkosti življenja, ti...

— Kaj se boš repenčil, Ibro? — Pripoveduj in pij! Bolje bo. Tako uživaš ti v pripovedovanju, mi pa v poslušanju, — de Murat-aga.

— No, pa slušaj, efendija, da se naučiš uživati, — se spet za-meje Ibro. — Vidiš, takole ti je bilo. V Gornjem Vakufu je bilo slavlje. Od nas je bilo vse polno ljudi tamkaj, in seveda jaz in Suljo tudi. Midva nista manjkala nikjer, koder se je veseljačilo. Pod večer pa, ko sva mislila, da se bodo ljudje počasi odpravljali proti domu ter hiteli najemati fujakerje, sva jim midva zmešala štrne. — Vse vozove, kar jih je bilo mogoče dobiti sva najela in plačala midva in godbo tudi. Ko so se ljudje odpravljali, smo šli mi tudi z našimi prijatelji. Sprejaj je korakala godba, za njo smo koricali mi v široki vrsti čez vso cesto, zadaj pa dolga vrsta kočij in vozov, ki so imeli naložene samo naše suknje. Ha, to je bila šala! Ljudje so kar skakali od jeze, pa kaj so si mogli pomagati! Za vozovi so capljali cele dolge tri ure do semkaj. — Vidiš, to je življenje, hehehe!

Vsi so se muzali in Murat-aga je potrepil Ibro po rami, samo Gavro, zvan "Medžed" (medved) je zmajeval z glavo ter resno žulil svojo cigareto.

— Hih, jaz ne vidim v tem ničesar prijetnega, — je dejal. — Saj

ste morali vi tudi tri ure peš hoditi. Jaz uživam drugače.

— No-da, ti! — Zato si pa tudi ti Medžed, — ga zbode Ibro. — Mi pa — mi smo bili veseli ljudje...

— No, Gavro, pa povej še ti, kako uživaš, — se oglašim.

— Ni mi čejf (ne ljubi se mi), — me zavrne Gavro malomarno ter si obriše s široko dlano levico potno čelo. Pri tem se mu je zmaknil platneni rokav do komolca in na temnorjavi koži se je pokazala rdeča zastarela rana. Strašen je moral biti udarec, ki mu jo je razmesaril, sem si mislil in vprašal:

— Hej, Gavro, kaj pa imaš tamle na roki?

Gavro je hitro potipal levico ter jo zopet zakril z rokavom: — Ništa...

— Pusti ga — ti že jaz povem, — mi pošepeta kafedžija ter vzame džezvo izpred mene. — Nerad govori.

— Ej, efendija, še eno ti bom povedal, — povzame spet Ibro. — Ta ti bo po čejfu, ta! Nekeč ko je bil v Travniku dernek (sejem), sem se napolnil sam tja. Suljo je bil namreč bolan. Zvečer se napolnim v han, da prenočim tamkaj. Zunaj je bilo mraz, da je vse pokalo, v hanu pa natreškano polno, da ni bilo prostora dobiti. Spet me prime moja hudomušnost.

— Kaj storim? Pokličem mehendi-jo... — Hej, stari bi li prodal svoj han? — Zakaj ne, če se mi dobro plača. — Koliko zahtevaš?

— Poldrugo mošnjo zlata. — A moram mi ga takoj odstopiti. — Potem primakneš še dva funta!

Kupčija je bila sklenjena. Odšel sem vse gladko v čaršijskih parah in bil sem gospodar hana. Sedaj pa hajdi vsi ven iz hana na mraz, ker ne trpim nikogar tujega pod svojo streho. Kar iščite lepo po Travniku, če šite dobiti kod kak kitiček na varnem pod streho...

Jaz pa sem si dal sredi hana pogrniti preprogo na tla in na vseh štirih koncih sem si dal prižgati sveče. Sredi preproge sem sedel in srebal kavo, ki mi jo je moral mehadžija, ki sem ga najel, kuhati vso noč, krog mene pa so plesale štiri lepe deklice. Tako sem se zabaval vso noč. Vidiš, to ti je uživacija!

— Kaj pa si potem počel s hanom?

— Prodaj sem ga že naslednje jutro za polovično ceno prejšnjemu gospodarju nazaj.

— E, dobro si užival, Ibro, — de Murat. — Zato pa so tudi šli tvoji nove!

— E, do smrti bo še, več pa ne potrebujem... hihhihi...

Gavro je zamahnil z roko ter se dvignil. Molče je pozdravil ter odšel. Njegova čokata, nizka postava se je nerodno gugala po zaprtašeni cesti. Molče sem zrl za njim, dokler ni izginil za ogrom.

Kafedžija je prisel k nam, si pogladil svoje smršene brke, jih

zavil nazaj ter utaknil za ušesa.

— No, efendija, — je začel, — sedaj pa ti povem, če hočeš, zgodbo Gavrove rane. Tudi ta zgodba je v zvezi z "uživacijo". Gavro pač živa po svoje!

Pred desetimi leti je bil Gavro istotam v službi, kjer je še danes. Pastirjeval je pri Jeftu Obranoviču. Poznaš Jeftovo hčer Desanko, ki se je pretečeni teden poročila?

— No vidiš — krasotica je bila, da malo takih. Takrat pa je bila še majhen, presrčan otrok, kakih šest do sedem let. — Gavro je bil ves zaljubljen v svojo sladko Desico; izpolnil ji je vsako, še tako nemogoče željo, samo če mu je bilo mogoče. Ganljivo je bilo videti okornega in nerodnega Gavro, kako je ravnal s to pravoslavno nežno osebo. Rahlo jo je prijemal z rokami ter si jo posajal na vrat, potem pa je hitro in neumorno stopical po prstih naokrog, kot bi bil v strahu, da se mu nežna stvarica ne potrepi kakih neprevidnih kretanj. Desica pa je vriskala in vpila od veselja ter oklepala rujavu Gavrovo čelo s svojima prozornima ročicama. Bila sta si torej dobra prijatelja. Kadar je Gavro prignjal svoje ovce domu, ga je Desica že čakala na pragu in prebila ves čas, dokler ni šla spat z njim.

Stari Obranovič, ki je tudi neizmerno ljubil svojo edinko, je rad videl to prijateljstvo; vedel je pač da ne najde boljše in vestnejše pastunje za svojo zlato golobčico. Kadar je Obranovič dovolil hčerki slediti Gavru na pašo, je čoban razvijal neverjetno iznajdljivost v novih igrah in igračah in pazil na svojo varovanko kot na punčico lastnega očesa.

Nekega dne pa je napravil Gavro zlati dušici nepričakovano veselje. Moral je namreč s svojim gazdom za par dni v Sarajevo. — Zbogom, Bosna, idem v Sarajevo!

— je viknil Gavro, ko se je poslovil od svoje prijateljce. Desanka pa je pretakala solze, kot bi Gavro res zapuščal domovino in se nikdar več ne povrnil. Šele obljuba, da ji prinese nekaj krasnega seboj, je potolažila plakajoče deklece. Dete se od trenotka, ko sta oče in Gavro odšla, skoro ni ganila od vrat. S hrepenečimi očmi je zrla v daljavo, licea so ji žarela kot poljski mak, ki niha v jutranjem vetru. Kaj ji prinese Gavro? Zlat lanec? Živo punčko? Voz — krasen rdeč voz, v katerem bi se vozila po okolici? Ne, vse kaj lepšega, krasnejšega ji prinese Gavro. Nekaj takšnega, da si sploh misliti ne more. Oh, da, Gavro, Gavro prinese gotovo nekaj posebnega!

In Gavro je nadkrilil vse pričakovanje male Desice. Za svoje prihranke ji je kupil namreč krasno, snežnobelo ovčico z rdečim ovratnikom in zlatožarečim zvončkom. Oj, oj, kako je bilo to krasno! — Desica je bila srečnejša kot vse kraljice sveta in njena ljubezen do Gavra je zrastle v neskončnost. — Obljubila mu je, da se nikdar v življenju ne ločita, in Gavro je molče in resno pritrilil z glavo, kakor bi se to samoobsebi razumelo.

— No, saj Desica tudi sedaj izhefto (teden) se preseli namreč Gavro od starega Obranoviča na novo domovanje mladice.

Desica se je z vso svojo dušo oklenila nove, snežnobele prijateljce, a Gavro ni bil nič ljubosumen. Še sam je skrbel, da je ohranila ovčica svoj kožušek vedno bel in čist...

Čas je potekal in ovčica je pod skrbnim negovanjem rasla in se debelila, postala je velika pravca-ta ovca in bila kras in ponos vse črede. Desica pa jo je tembolj ljubila ter je naročala Gavru, naj pazi nad njeno varnostjo na pašni.

Pripetilo pa se je v jeseni nekaj groznega, kar je malo Desanko popolnoma potrl. Nekega večera, ko so ovce že mirno spale v ogradi, je prilomastil z gorovja ogromen medved. In predno je mogel kdo misliti na obrambo, je kosmatinec ugrabil baš Desankino ovco ter izginil z njo v neprodorni temi...

Desanka je drgnjo jutro, kot po navadi, pritekla doli v ogrado, da objame svojo prijateljco pred njenim odhodom na pašnik. A ni

Kretanje parnikov - Shipping News

5. avgusta:
Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre.

6. avgusta:
Deutschland, Hamburg; Lapland, Cherbourg.

8. avgusta:
George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.

11. avgusta:
Relliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.

12. avgusta:
Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen.

13. avgusta:
Pittsburgh, Cherbourg.

15. avgusta:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.

18. avgusta:
Presidente Wilson, Trst.

19. avgusta:
Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.

20. avgusta:
Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.

22. avgusta:
Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

25. avgusta:
Resolute, Hamburg; Sierra Ventura, Bremen.

26. avgusta:
Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

27. avgusta:
Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

29. avgusta:
Olympic, Cherbourg.

2. septembra:
Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.

3. septembra:
Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.

5. septembra:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orbita, Hamburg.

8. septembra:
Martha Washington, Trst; Relliance, Hamburg.

9. septembra:
Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.

10. septembra:
Pittsburgh, Cherbourg.

12. septembra:
Majestic, Cherbourg.

15. septembra:
Republic, Bremen.

16. septembra:
Berengaria, Cherbourg.

17. septembra:
Belgenland, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.

19. septembra:
Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.

22. septembra:
Resolute, Hamburg.

23. septembra:
Mauretania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

26. septembra:
Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

30. septembra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

Parnik AMERICA odpluje 19. avgusta

Začeta vožnja za tja in nazaj do LJUBLJANE samo \$193.00 in več preko Cherbourgja

Na tem izločenem parniku, kakor tudi na drugih najnovejših parnikih na svetu, ki so last ameriške vlade, lahko napravite najbolj udoben in najhitrejši in najzgodnejši potovanje v staro domovino, predstojne kabine tretjega razreda, izločena hrana in posteljni krogi, pripadajo in hure zveze z vašim ciljem. Ischerite parnik, ki najbolj odgovarja vašim potrebam: parnik America odpluje 19. avgusta; parnik Pres. Roosevelt 26. avgusta; parnik Leviathan 3. septembra. Vse informacije dobite pri vašem potniškem agentu ali pri:

United States Line
45 Broadway New York City

POZOR!
Rojakom v Indian Head, Fayette Co., Pa., in okolici naznanjamo, da bo prišel naš uradnik, Mr. VI. Fremr, začetkom avgusta tja na dopust. Nastanil se bo pri sorodnikih ter izbral priliko, da obišče naše prijatelje ter jim šel na roko s kakim nasvetom in pojasnilom.

Frank Sakser State Bank.

ROLE za PIANO
SLOV. IN HRVATSKO
dobite pri:
NAVINEK-POTOKAR
331 Greve St., Cincinnati, Pa.
ali pri vsaki dobroti v Ameriki
PIŠTE PO NOVI CENI.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tanočno poučen o potnih listih, pri lugi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samostojno dadi valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tosadna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prošnili v stari kraj gla som nanovejšie odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vasko leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samostojno dobiti sm bene in otroke do 18. let brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite s pojasnila.

Prodajamo vomo liste za vse pre se; tudi preko Trsta samorejo Ja goslovani sedaj potovati.

Pozor čitatelji.
Opozorite trgovce in o bjetnike, pri katerih kupu- jete ali naročate in ste a njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tam bošje vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Frank Sakser State Bank
52 Cortlandt St., New York